За мотивами народної казки

Жила на світі сова. Горда була й злюща-презлюща. Птаства вона цуралась, з людьми не зналась, ночами потай скрізь шасталась, усіх полохала, біду накликала. Через те й не злюбили сову ні птахи, ні звірі, ні люди. Вилупились навесні в сови пуцьверінки. В усіх птахів діти як діти: пухнасті, лапкасті, голосисті, з веселими оченята-ми-цяточками. Тільки в сови вони такі, що й глянути смішно. І банькаті, і дзьобаті, ще й з великими заїдами. Хто не летить повз совине гніздо в дуплі, всяке гидливо одвернеться, аби тільки злу сову та її поганих совенят не бачити. А сова тільки глипає з дупла банькатими очима та ще більше сердиться й гордує.

У лісі поміж птаством тільки й мови, що про сову та її совенят.

— І породила ж сова дітей — собі на сором, птахам на сміх! — зацвірінькала, сміючись, синичка.

— Недарма вона й світла денного боїться, нікому на очі вдень не показується,— підкинула слівце горлиця.

— Бачила я її оце вчора вночі,— сказала сорока-цоко-туха, відома всім плетуха,— всі птахи й люди сплять, а сова між віттям ширяє, в кожне гніздо заглядає, побачить чужих дітей — і регоче навісна. Начебто, виходить, з чужих вона насміхається, а своїми банькатими пишається, вихваляється...

— А позавчора сова до мене на стару дзвіницю в селі залетіла вночі, — зацвірінькав горобчик.— Моїх горобенят з горобчихою вона не побачила, бо ми поховалися, а сама ж така похмура, така сердита була. Сіла на бантині та все плаче, все плаче чогось...

— Заплачеш з такими дітьми, коли ними всі гидують! Як на мене, то я б таких дітей по чужих гніздах давно порозкидала, щоб не соромитись! — сказала зозуля.

— Поганому виду нема стиду! — буркнув з сосни працьовитий дятел і взявся довбати кору. Тут знову зацокотіла сорока:

— Де вже я не літала, де не бувала, а таких виродків, як у сови, ніде не бачила. На що вже в тебе, кумо, непоказні діти,— звернулась сорока до ворони,— та вже й до них не рівнятись совиним!

Отакої думки про малих еовєняі була всі птахи, та інакше думала про них сама сова. їй вони були й наймилі-ші, й найвтішніші й найдорожчі. Ну, звісно,— мати! Дуже любила їх сова. Та тільки недобре, що своїх вона так вихваляла, а всіх інших пташенят гудила, ганила. Пильнувала вона своїх совенят, щоб їм добре було в гнізді, щоб, бува, хто чужий не покривдив їх, не завдав їм якоїсь шкоди чи капості. Тим-то й гніздо своє зробила сова в дуплі високого дуба серед густого лісу, тим-то й удень, коли все навколо рухалося, співало й клопоталося, сова сиділа вдома, куняла коло своєї малечі, до всякого шелесту прислухалася. Тільки коли заходив вечір, а далі ніч і всі пташки замовкали, сова вилітала з свого гнізда. Воно й боязко було їй своїх дітей самих кидати, та нічого не вдієш. Знала сова, що всі її не люблять, тож нема їй ні від кого помочі дожидати, треба самій промишляти, дітей своїх та й саму себе якось прогодувати.

Одного разу вилетіла сова ввечері мишей та ховрашків добувати, пуцьверінків своїх живністю потішити, коли бачить — летить їй назустріч орел.

— Здоров був, пане орле! — чемненько та масненько привіталась до нього сова.— Чи далеко прямуєш?

— По здобич лечу, сово,— каже їй орел.

— Чом так пізно вирушив? Воно ж бо й ніч ось-ось буде...

— Та бачиш, небого, нещасливий день мені сьогодні випав. Хотів був ягня на пасовиську схопити, та пастухи з собаками набігли, мало самого не порішили. А то нагледів я під кущем зайчиська на узліссі; аж бачу — мисливець з рушниці в нього націляється. То отак, не снідавши й не обідавши, лечу оце бодай хоч яким пташ-ком на вечерю підживитись.

— Ой, гляди ж, орле, не займи часом моїх діточок! Вони ж у мене такі гарні!.. Яких хочеш бери — чи ж мало їх там у лісі всяких! — тільки моїх, пане орле, не чіпай!

— Добре, сово,— хай буде на твоє. Не візьму я твоїх дітей, тільки скажи, які вони в тебе, щоб я знав, кого обминати.

— О, моїх дітей легко розпізнати, паночку,— вони найкращі від усіх! — зраділа сова, що орел її прохання згодився вволити, та все ніяк не нахвалиться своїми дітьми, які-то вони в неї хороші та вродливі, слухняні та покірні.

— Гаразд, небого! Твоїх найкращих я не займу,— сказав на останку орел і полетів.

Довго чи недовго літала поночі сова, поживи на полях та в лісах шукаючи, а тільки коли повернулась додому й глянула в своє дупло, нема й сліду її совенят.

— Де ж вони? — сполохалася сова й кинулася шукати. Аж тут летить сорока-цокотуха й розповіла сові, як підлетів орел до дупла, глянув у совине гніздо та й похапав її пуцьверінків.

Полетіла сова до орла, вилупила на нього свої банькаті очі та й стала йому дорікати:

— Орле, орле! Чом же ти слова свого не додержав, нащо діток моїх похапав? Чи ж я тебе не прохала, чи ж я тебе не балагала!

— Не такий я, сово, щоб орлине своє слово ламати! — гордо відповів орел.— Ти ж сама казала, що твої діти — найкращі. Я й обминав кращих, а взяв щонайгірших. Тож не годиться тобі, небого, жаль на мене мати, на моє орлине слово нарікати!

Подалась сова від орла, цілу ніч у розпачі літала, плакала-ридала, добрим людям спати не давала, пташок та звірів у лісі полохала.